Central Moravia

Tourist Association

Ścieżka Morawska

Morawy Środkowe

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

Ścieżka Morawska na Morawach Środkowych

WSTĘP

Ścieżka Morawska jest szkieletową trasą rowerową, która łączy Jesioniki z Morawami Południowymi. Na Morawach Środkowych ścieżka w przybliżeniu kopiuje bieg rzeki Moravy. Na trasie nie ma żadnych wyraźnych różnic wysokości, dlatego nadaje się też dla niedoświadczonych rowerzystów lub rodzin z dziećmi. Można się delektować wspaniałą przyrodą wzdłuż dzikiej Moravy w parku krajobrazowym Litovelské Pomoraví, wspaniałymi widokami typowego hanackiego krajobrazu.

Do zatrzymania się na dobre jadło zaproszą nas miasta i wsie na trasie – nie tylko w Ołomuńcu można wybierać spośród restauracji uczestniczących w projekcie **Ochutnej Hanou** (Skosztuj Hany). Zalecamy urozmaicenie wyprawy po ścieżce kilkoma odgałęzieniami do atrakcyjnych turystycznie miejsc w okolicy ścieżki, jakimi są zamki, pałace i zabytki techniki.

Szerokiej drogi!

SPIS TREŚCI

Z miejscowości Hrabová do miasta Litovel . . 2
Z Litovla do Ołomuńca 5
Ołomuniec 9
Z Ołomuńca do Kojetína 14
Ważne imprezy kulturalne w regionie . .17

Z MIEJSCOWOŚCI HRABOVÁ DO MIASTA LITOVEL

Odcinek Ścieżki Morawskiej z miejscowości Hrabová do miasta Litovel prowadzi przeważnie po asfaltowych drogach II. i III. klasy. Z Mohelnicy do Moravičan prowadzi trasa po ścieżce rowerowej, na której obok mostu przez rzekę Újezdka jest miejsce do odpoczynku i mapa.

Z miejscowości Hrabová do miasta Litovel można skorzystać z alternatywnej trasy **6026** *przez Dubicko do Úsova. Obok miejsca do odpoczynku w miejscowości Králová kontynuujemy trasą* **6051** *aż do miejscowości Nové mlýny, gdzie ruszymy w kierunku na Nové Zámky a następnie do miejscowości Litovel.*

W miejscowości Moravičany polecamy skręcenie do Loštic po ścieżce rowerowe **6036**. *Z Loštic kontynuujemy po trasie rowerowej* **6204** *do miejscowości Bílá Lhota i stąd po drodze do miejscowości Mladeč. Z miejscowości Mladeč jedziemy po lokalnych drogach przez Sobáčov do Litovla, lub do Litovla wyruszymy z miejscowości Mladeč trasą* **6033** *przez Nové Zámky.*

PROFIL TRASY

Długość odcinka: 24 km
Stopień trudności: średni

Wędrówkę Ścieżką Morawską na terytorium Moraw Środkowych zaczynamy w miejscowości Hrabová. W części miejscowości Třeština - Háj skręcimy w prawo i odwiedzimy cenną architektonicznie elektrownię wodną. Obok stoi unikatowa willa **Plhákova vila** z 1921 roku, którą tak samo, jak niedaleko stojącą elektrownię wybudowano według projektu architektów Bohuslava Fuchsa i Josefa Štěpánka, uczniów Jana Kotěry. Do willi należy też ogród, gdzie spragnieni rowerzyści mogą się orzeźwić. Można tu też biwakować.

Po powrocie na ścieżkę następny przystanek zrobimy dopiero w miejscowości Mohelnice. Na malowniczym rynku stoi barokowa kolumna morowa i klasycystyczna żeliwna fontanna z posągiem Higiei. Interesująca jest też czworokątna wieża kościoła świętego Tomasza z Cantebury. Miłośnicy historii mogą odwiedzić niedalekie **Muzeum Mohelnicy**, które ma siedzibę w zabytkowym budynku byłego probostwa. W pięknych wnętrzach możemy się pouczyć o historii miasta Mohelnice. Nie wolno zapomnieć też o nowej ekspozycji Prehistoria Mohelnicka, którą wzbogaca wielkopowierzchniowa projekcja i interaktywny salon gier.

W Mohelnicy możemy spokojnie spędzić więcej czasu. W **Morava camp Mohelnice** można się zakwaterować w motelu, w domkach, lub w namiocie. Orzeźwić się można na odkrytym kąpielisku, na terenie kempingu jest restauracja i kilka bufetów. Mona tu wypożyczyć sprzęt sportowy, na kąpielisku można zagrać w minigolf.

ATRAKCJE NA TRASIE

Willa Háj	www.vila-haj.cz	tel.: +420 721 850 509
Morava camp Mohelnice	www.moravacamp.cz	tel.: +420 775 111 721
Muzeum Mohelnice	www.muzeum-sumperk.cz	tel.: +420 583 430 693

1 Mohelnice

2 Morava camp Mohelnice

3 Gospodarstwo Levandulový statek Bezděkov

Jeżeli wyruszymy z miejscowości Hrabová do miasta Litovel przez Úsov, w miejscowości Police możemy skręcić z trasy do Bezděkova koło Úsova. Niepowtarzalny aromat lawendy doprowadzi nas do lawendowego gospodarstwa **Levandulový statek Bezděkov**. Jego właściciele zaczęli uprawiać lawendę w 2014 roki i dziś już gospodarują na ponad 2 hektara lawendowych pól. Piękny aromat zioła można podziwiać w małych altanach wokół poletek i wprost na polu można skosztować w wiejskiej kuchni lawendowego menu. Dla pouczenia zajdziemy do Lawendowej ekspozycji w centrum miejscowości.

Koło stawu Polický rybník ścież zaprowadzi nas do Úsova, gdzie warto zrobić następny przystanek. Na rynku w miejscowości Úsov nie wolno zapomnieć o odwiedzeniu **Lawendowego bistra** z ofertą pachnących i słodkich przysmaków. Dominantą miejscowości jest jednak przede wszystkim piękny **pałac**. Do pierwotnego zamku z okrągłymi wieżami i grubymi murami obronnymi w stylu francuskich kaszteli z XIII wieku pod koniec XVII wieku wbudowano barokowy pałac według projektu słynnego Domenica Martinelliego. W pałacu odwiedzimy unikalne muzeum leśnictwa i myślistwa. Wnętrza zdobi kilka tysięcy eksponatów myśliwskich i przyrodoznawczych z majątków Lichtensteinów i wypraw myśliwskich. Częścią muzeum jest też historyczna ekspozycja z modelem najstarszej postaci zamku, czy też zamkowa czarna kuchnia.

4 Zámek Úsov

5 Jezioro Moravičanské jezero

Zanim wyruszymy z Úsova ścieżką rowerową do Litovla piękną przyrodą parku krajobrazowego Litovelské Pomoraví, zajedziemy jeszcze nad jezioro **Moravičanské jezero**. Rozciąga się na powierzchni ponad stu hektarów między miejscowościami Úsov i Mohelnice. Jezioro powstało w wyniku wydobycia żwiru a jego głębokość sięga piętnastu metrów. Na jeziorze są idealne warunki do kąpieli, uprawiania sportów wodnych i wędkowania. Jest też atrakcyjnym celem miłośników przyrody. Jezioro jest cennym ornitologicznym rezerwatem przyrody. Na brzegach jeziora gnieździ 70 gatunków ptaków, w tym ok. 10 gatunków jest zagrożonych i chronionych.

ATRAKCJE NA TRASIE

Gospodarstwo Levandulový statek Bezděkov	www.levandulovakavarna.cz	tel.: +420 604 744 534
Lawendowe bistro Levandulové bistro Úsov	www.levandulovakavarna.cz	tel.: +420 728 521 360
Pałac Úsov	www.muzeum-sumperk.cz	tel.: +420 583 435 111

6 Muzeum serków ołomunieckich A. W.

6 Cukiernia serkowa

Miłośnicy serków nie mogą ominąć w Moravičanach skrzyżowania na Loštice. W tym malowniczym miasteczku jest produkowany aromatyczny ser o charakterystycznym zapachu. Na terenie wytwórni jest **Muzeum serków ołomunieckich A. W.**, które dokumentuje historię produkcji serków. W **Cukierni serkowej** można skosztować nietradycyjnych ciast, w **Restauracji u Coufalů** można skosztować serkowych specjałów, które są w stałej ofercie. W lecie można się orzeźwić na kąpielisku, które jest ukryte w dolinie rzeczki Třebůvka na skraju Loštic.

Z Loštic trasa nr 6204 zaprowadzi nas na ścieżkę rowerową do Palonína. Stąd do Trpína a następnie do miejscowości Bílá Lhota ze znanym arboretum. Warte odwiedzenia są też **jaskinie Mladečské jeskyně**, do których dostaniemy się z miejscowości Bílá Lhota po oznakowanych drogach lokalnych. Podziemne pomieszczenia są najstarszym odkrytym siedliskiem człowieka cromagnonskiego w Europie Środkowej. W Sali martwych znaleziono pozostałości ognisk i kości prehistorycznych zwierząt. Zachwycą nas też zdobienia naciekowe. Dominantą i symbolem jaskini jest ponad dwumetrowy stalagmit nazywany Mumia.

Przyjemnie ochłodzeni z podziemnych pomieszczeń możemy wyruszyć trasą nr 6033 do miejscowości Nové Zámky. Wcześniej jednak zajedziemy do Sobáčova posilić się w **Pensjonacie Sobáčov** z restauracją, który chlubi się certyfikatem Ochutnejte Hanou (Skosztuj Hany). Pomimo to, że z Sobáčova jest blisko do Litovla, zalecamy powrót z powrotem przez Mladeč do miejscowości Nové Zámky.

Barokowy pałac Nové zámky z zachowanymi empirowymi elewacjami w przeszłości służył jako lazaret. Dziś ma w nim siedzibę zakład opieki socjalnej. Leżący naprzeciwko **Dwór Nové zámky** jest rajem miłośników sportu jeździeckiego. Na terenie dworu z ujeżdżalniami i stajniami można przenocować i posilić się. W Dworze Nové zámky jest organizowane zwiedzanie areału z komentarzem. Zwiedzanie trzeba jednak uprzednio zamówić. Kto nie zdążył zamówić zwiedzania z komentarzem, nie musi żałować. Niedalekie miasto Litovel, w którym zakończymy wycieczkę, jest atrakcją dla każdego miłośnika historii i architektury. Przed wjazdem do Litovla jeszcze zatrzymamy się przy źródełku **Svatá voda Čerlinka**. Źródło jest znanym miejscem pielgrzymek, które zdobi posąg Panny Marii.

7 Jaskinie Mladečské jeskyně

8 Dwór Nové zámky

ATRAKCJE NA TRASIE

Muzeum serków ołomunieckich A. W.	www.tvaruzky.cz	tel.: +420 583 401 217
Kąpielisko Loštice	www.mu-lostice.cz	tel.: +420 603 779 309
Restauracja U Coufalů	www.ucoufalu.com	tel.: +420 583 445 191
Jaskinie Mladečské jeskyně	www.caves.cz/jeskyne/mladecske-jeskyne	tel.: +420 585 347 148
Dwór Nové zámky	www.dvurnovezamky.cz	tel.: +420 724 234 605

Z LITOVLA DO OŁOMUŃCA

Z Litovla aż do miejscowości Horka nad Moravou pojedziemy ścieżką rowerową. Z miejscowości Horka do Ołomuńca trasa ścieżki prowadzi po lokalnych drogach II. i III. klasy.

Z miejscowości Lhota nad Moravou możemy skorzystać z alternatywnej trasy **5056** *przez Náklo do Příkaz. Stąd kontynuujemy trasą* **6027** *przez Skrbeň aż do drogowskazu U tří mostů. Po Ścieżce Morawskiej jedziemy aż do Ołomuńca.*

PROFIL TRASY

Długość odcinka: 19 km
Stopień trudności: średni

9 *Most Świętojański*

Litovel dzięki kilku odnogom rzeki Moravy nazywa się Hanácką Wenecją. Jedna z nich, zwana **Nečíz**, przepływa pod głównym rynkiem i pod wieżą ratuszową, która wznosi się na wysokość 65,4 metra. Dominantą rynku jest barokowa kolumna morowa, której autorem jest Václav Render. Do cennych zabytków miasta należy też siedmioprzęsłowy **Most Świętojański**, który pochodzi z 1592 roku i należy do najpiękniejszych budowli w mieście. Chodzi o najstarszy kamienny most na Morawach i trzeci najstarszy w Republice Czeskiej.

W **Muzeum Miejskim** warto odwiedzić ekspozycję słynnego zapaśnika Gustava Frištenskiego, który ożenił się z córką litovelskiego piwowara i spędził tu większą część życia. Posąg na jego pamiątkę stoi obok domu stowarzyszenia Sokol w parku Smetanovy sady. Litovel czynią atrakcyjnym też parki i dwa stawy, Uničovský i Olomoucký, między nimi prowadzi też Ścieżka Morawska.

Zanim opuścimy Litovel, musimy zatrzymać się w restauracji **Café restaurant Záložna**. Znajduje się w secesyjnym zabytkowym budynku na rynku i ma w ofercie serkowe specjały. Czopują tu miejscowe piwo, którego można też skosztować w **Browarze Litovel**, który można zwiedzić. Po doznaniach smakowych możemy też zrobić coś dla orzeźwienia ciała. **Litovelskie kąpielisko biotopowe** kombinuje zalety nowoczesnego basenu z kąpielą w przyrodzie w czystej wodzie bez chemii.

ATRAKCJE NA TRASIE

Muzeum Miejskie	www.muzeumlitovel.cz	tel.: +420 585 341 465
Café restaurant Záložna	www.zalozna-litovel.cz	tel.: +420 730 172 839
Browar Litovel	www.litovel.cz	tel.: +420 724 776 392
Kąpielisko Miejskie Litovel	www.litovel.eu	tel.: +420 585 342 374

9 Litovel

10 Šargoun

Z Litovla poprowadzi nas ścieżka na przyjemną przejażdżkę parkiem krajobrazowym Litovelské Pomoraví. Pierwszy przystanek zrobimy w **centrum informacyjnym Chronionego parku Krajobrazowego Litovelské Pomoraví Šargoun**. Na miejscu byłej gajówki jest wybudowana żywa ekspozycja o historii pszczelarstwa, która przedstawia życie człowieka w harmonii z przyrodą w minionych czasach. W ogrodzie nowo zasadzono kilka starych odmian drzew owocowych, można też obejrzeć egzemplarze zabytkowych ulów. Trasa prowadzi dalej krajobrazem lasów łęgowych i pokrywa się ze ścieżką poznawczą Luhy Litovelského Pomoraví (Łąki Litovelskiego Pomoraví). Wzdłuż ścieżki rowerowej są zainstalowane panele informacyjne, które zapoznają nas z ciekawostkami przyrodoznawczymi i historycznymi.

Przyjemną przejażdżkę można urozmaicić kąpielą w popularnej żwirowni Náklo. Zaprowadzi nas do niej trasa nr 6056 z rozdroża w miejscowości Lhota nad Moravou. Wciąż wydobywa się tu żwir, ale część żwirowni jest wykorzystywana jako naturalne kąpielisko a pozostałą część pozostawiono przyrodzie, pierwotnym zwierzętom i roślinom. Zatrzymują się tu na przykład przelatujące ptaki na odpoczynek i pożywienie.

Jeżeli pojedziemy alternatywną trasą przez Náklo do Příkaz, nie możemy ominąć **Muzeum Hanáckiego w przyrodzie**. Kompletne hanáckie gospodarstwo ze stodołami i ogrodem jest unikalnym przykładem hanáckiej architektury ludowej. Zobaczymy tu też dawne narzędzia rolnicze, kolekcję zabawek dziecięcych, lub też pokazy rzemiosł. Regularnie są tu organizowane imprezy okolicznościowe i uroczystości folklorystyczne. Przykładem typowej wsi hanáckiej jest też sama miejscowość Příkazy, gdzie znajdziemy wiele zabytkowych wiejskich zabudowań. Następną hanácką wsią, którą będziemy przejeżdżać, jest Skrbeň. Polecamy zatrzymanie się w **gościńcu Na statku** z miejscem do siedzenia na zewnątrz, wędzarnią i kącikiem dziecięcym. Gościniec jest częścią projektu Ochutnejte Hanou (Skosztuj Hany).

11 Náklo

12 Muzeum hanackie w przyrodzie - Příkazy

ATRAKCJE NA TRASIE

Centrum Informacyjne Šargoun	www.slunakov.cz	tel.: +420 585 154 711
Gościniec Na statku	Hlavní 19, Skrbeň	tel.: +420 773 615 361
Muzeum hanackie w przyrodzie	www.nmvp.cz/prikazy	tel.: +420 585 967 310

13 *Sluňákov*

13 *Sluňákov*

Droga lasami łęgowymi parku krajobrazowego Litovelské Pomoraví kończy się w **ośrodku ekologicznym Sluňákov** na skraju miejscowości Horka nad Moravou. Centrum ośrodka jest unikatowy Dom Przyrody Litovelskiego Pomoraví, który jest otoczony wolnodostępną galerią w przyrodzie. Na rozległym terenie możemy badać malownicze zakątki z nietradycyjnymi elementami do zabawy, lub tylko tak sobie medytować w Rajskim ogrodzie, na Słonecznej Górze, czy też w Leśnej Świątyni.

Hanacki krajobraz można poznawać nie tylko z siodełka roweru. Niezapomnianym przeżyciem jest **jazda furmanką**. Kiedyś na wozach ciągnionych przez konie przewożono towary z bliska i daleka, przy każdej pogodzie. Dziś służą do pouczenia i zabawy. Jazda furmanką nie jest tak szybka, ale o to lepiej możemy poznawać piękno hanackich łąk, rzek i jezior, łącznie z interaktywnym programem bezpośrednio na wozie. Przejażdżkę furmanką trzeba uprzednio zamówić.

Ołomuniec był miastem wojskowym a pierwszy obiekt przypominający cesarsko-królewską twierdzę będziemy mijać przejeżdżając przez miejscowość Řepčín. Wystarczy tylko skręcić w prawo i po paruset metrach zobaczymy małą twierdzę – **fort XX w miejscowości Křelov**. Lokalne oznakowanie przez miejscowość Křelov zaprowadzi nas do drugiego f**ortu nr XVII**, który jest dostępny do zwiedzania. Fortyfikacje były częścią systemu fortów wybudowanego wokół barokowej twierdzy ołomunieckiej w połowie XIX wieku. Po krótkim przystanku już nic nie stoi na przeszkodzie, abyśmy ukończyli wycieczkę w hanackiej metropolii Ołomuniec.

14 *Fort XVII w miejscowości Křelov*

15 *Jazda furmanką*

ATRAKCJE NA TRASIE

Ośrodek ekologiczny - Sluňákov	www.slunakov.cz	tel.: +420 585 378 345
Jazda furmanka	www.formanskevozy.cz	tel.: +420 603 779 309
Fort XVII w miejscowości Křelov	www.forty.cz	tel.: +420 603 444 010

16 *Domek myśliwski (Lovecká chata)*

17 *Jezioro Chomoutovské jezero*

Na rozdrożu U tří możemy wybrać drogę do Ołomuńca po trasie nr 6027. Najpierw droga zaprowadzi nas do **Domku myśliwskiego**, który jest popularnym celem wycieczek. Stylowa restauracja ma w ofercie dania staroczeskie, morawskie i z dziczyzny. Wycieczkę na rowerze można urozmaicić jazdą konną po bliskiej okolicy pod opieką instruktora. Kto nie odważy się wsiąść na konia, może zagrać minigolf lub tylko tak sobie posiedzieć z ulubionym napojem na trasie restauracji.

Trasa dalej prowadzi do peryferyjnej części miejscowości Horka nad Moravou i dalej do Chomoutova. Zanim wyruszymy do Ołomuńca, na chwilę zajedziemy nad **jezioro Chomoutovské jezero**, które powstało w wyniku wydobycia żwiru. Tworzą je dwie powierzchnie wodne. Na większym jeziorze są dwie lesiste wyspy. Jezioro z bliską okolicą zostało ogłoszone rezerwatem przyrody. Zarośnięte brzegi zamieszkuje wiele gatunków ptaków, w mokradłach przy brzegach gnieżdżą rybitwy. Z ornitologicznego stanowiska obserwacyjnego można obserwować na przykład kormorany, czaple, perkozy, lub łabędzie. Jeżeli będziemy mieli szczęście, zobaczymy też zimorodka lub inne mniejsze gatunki ptaków.

Po drodze do Ołomuńca będziemy przejeżdżać koło **naturalnego kąpieliska Poděbrady**. Jest to popularne miejsce rekreacji mieszkańców metropolii. Utrzymywane trawiaste powierzchnie i piaszczyste plaże nad jeziorem z czystą wodą zapraszają do letniego wypoczynku. To miejsce jest popularne również wśród wędkarzy i służy jako cel spacerów lub przejażdżek na rowerze. Jest tu wyremontowana restauracja Terasa, jest też do dyspozycji wypożyczalnia łódek. Trasa nr 6027 na moście u Hejčínských luk z ścieżkami in-line łączy się ze Ścieżką Morawską i prowadzi dalej do centrum Ołomuńca.

18 *Naturalne kąpielisko Poděbrady*

ATRAKCJE NA TRASIE

Domek myśliwski (Lovecká chata)	www.naloveckou.cz	tel.: +420 585 378 070
Naturalne kąpielisko Poděbrady	www.olomouckepodebrady.cz	tel.: +420 734 384 635

OŁOMUNIEC

Miasto Ołomuniec przecina nie tylko Ścieżka Morawska. Ulicami hanackiej metropolii prowadzą oznakowane trasy i ścieżki rowerowe. Do najpiękniejszych należą ścieżki rowerowe w parkach Smetanovy, Čechovy i Bezručovy sady. Ścieżką Morawską objedziemy centrum miasta i przez Nové sady i Nemilany dotrzemy aż na skraj miasta.

PROFIL TRASY

Długość odcinka: 8 km
Stopień trudności: średni

Kto chce poznać Ołomuniec, musi zacząć na rynku Horní náměstí. Króluje na nim zabytkowy **ratusz z wieżą** (75 m) i kurantami, których współczesną mozaikową postać wytworzył Karel Svolinský. Pierwotnie gotycki ratusz w XVI i XVII wieku przebudowano w stylu renesansowym.

Najwyraźniejszą dominantą rynku Horní náměstí jest jednak niewątpliwie **Kolumna Trójcy Przenajświętszej**. Na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO została wpisana w 2000 roku dzięki swej wysokości (32 m) i unikatowym zdobieniom rzeźbiarskim. Wspaniały widok nie tylko na centrum miasta jest z wieży niedalekiego **kościoła świętego Maurycego**. Monumentalny trzynawowy gotycki kościół należy do najcenniejszych budowli późnego gotyku na Morawach.

Zabytkowego centrum miasta nie da się zwiedzić w ciągu jednego dnia. Wprost w szerszym centrum miasta można przenocować w hotelach z usługami dla rowerzystów - **hotel Central Park Flora** lub **Hotel Trinity**. Ołomuniec jest popularnym celem wycieczek również miłośników gastronomii. W centrum wciąż powstają nowe kawiarnie i restauracje. Wiele z nich uczestniczy w programie **Ochutnejte Hanou** (Skosztuj Hany). W restauracji **Riegrovka** niespodzianką będą steaki w jakości BIO i piwo według własnej receptury. **Restaurant Morgan's** znajduje się w zabytkowym obiekcie Wodnych Koszar i pocieszy nas ofertą przepisów kuchni staroczeskiej.

ATRAKCJE NA TRASIE

Ratusz	www.tourism.olomouc.eu	tel.: +420 585 513 385
Kolumna Trójcy Przenajświętszej	www.tourism.olomouc.eu	tel.: +420 585 513 385
Hotel Central Park Flora	www.hotelflora.cz	tel.: +420 585 422 200
Hotel Trinity	www.hotel-trinity.cz	tel.: +420 581 830 811
Riegrovka	www.riegrovka.eu	tel.: +420 608 305 850
Restaurant Morgan's	www.morgansrestaurant.cz	tel.: +420 727 971 117

20 *Kolumna Trójcy Przenajświętszej*

Najdawniejsza historia Ołomuńca odgrywała się na wzgórzu Dómské návrší, gdzie znaleziono pozostałości osadnictwa aż z epoki kamiennej. Miejsce, które swoimi budowlami poglądowo ilustruje historię, często było centrum ważnych wydarzeń. Między innymi tu w 1306 roku zamordowano króla Wacława III. Już w 1107 roku w tym miejscu rozpoczęto budowę biskupiej świątyni rezydencyjnej, która po wielu przebudowach i dobudowach wyrosła do dzisiejszej monumentalnej postaci. **Katedra świętego Wacława** od 1995 roku należy do narodowych zabytków kultury a jej wieża mierząca 100,65 m jest drugą najwyższą wieżą kościelną w Czechach.

Muzeum Archidiecezjalne należy do instytucji o znaczeniu europejskim. Jedyne muzeum swego rodzaju w Republice Czeskiej ma siedzibę w byłej rezydencji ołomunieckich dziekanów kapitulnych i innych budynkach, w miejscu tzw. Zamku Przemyślidów. Częścią zwiedzania jest też romański pałac biskupi i kaplica świętej Barbary. Stała ekspozycja przedstawia kulturę duchowną archidiecezji ołomunieckiej oraz cenne dzieła malarskie gromadzone przez biskupów ołomunieckich od XVI wieku.

Do tradycji związanych ze świętym Wacławem nawiązuje też niedaleki browar ze stylową restauracją i sanatorium piwnym. Do **Browaru Świętego Wacława** można się wybrać przyjemną przechadzką przez ranek Biskupské náměstí. Nagrodą będzie siedem rodzajów piwa i domowa kuchnia. Tym, którzy chcą trochę odpocząć w drodze za doznaniami smakowymi, polecamy **restaurację Jízdárna** w dzielnicy Lazce. Droga do niej prowadzi przez romantyczny park pod murami wzgórza Dómské návrší.

ATRAKCJE NA TRASIE

Katedra świętego Wacława	www.katedralaolomouc.cz	tel.: +420 731 402 036
Muzeum Archidiecezjalne	www.muo.cz/arcidiecezni-muzeum-olomouc	tel.: +420 585 514 190
Browar Świętego Wacława	www.svatovaclavsky-pivovar.cz	tel.: +420 585 207 517
Restauracja Jízdárna	www.restaurant-jizdarna.cz	tel.: +420 588 881 000

21 *Muzeum Archidiecezjalne*

22 *Muzeum Krajoznawcze*

Dobrym punktem wyjściowym spaceru na Michalské návrší jest rynek Náměstí republiky z piękną fontanną Trytonów. Ma tu siedzibę też **Muzeum Krajoznawcze,** gdzie między innymi zapoznamy się życiem największego znanego w historii Hanáka, „olbrzyma" Josefa Drásala.

Jeszcze na rynku Náměstí Republiky odwiedzimy monumentalną barokową budowlę jezuickiego kościoła. Pierwotnie kościół klasztorny ma bogato zdobioną rzeźbami fasadę z dwiema wieżami. Należą one do wyraźnych elementów panoramy miasta. Wnętrza **kościoła Panny Marii Śnieżnej** zdobił cały szereg artystów. Fasada i schody są dziełem Václava Rendera.

Malowniczą ulicą Univerzitní ulička powoli wyjdziemy na wzgórze Michalské návrší z kościołem świętego Michała. Jego trzy zielone kopuły są nieodłącznym elementem panoramy miasta. Autorami barokowej postaci kościoła, są wybitni włoscy architekci G. P. Tencalla i D. Martinelli. Z przełomu XIV i XV wieku zachował się gotycki krzyżowy korytarz wokół rajskiego dziedzińca, który był centralnym miejscem byłego klasztoru Dominikanów.

Kto chce być bliżej zgiełku centrum miasta, może zejść ulicą Mahlerova ulice na rynek Horní náměstí. Na dobre jadło zaprasza zaraz na początku **restauracja Potrefená husa**.

23 *Katedra świętego Wacława*

24 *Wnętrze kościoła św. Michała*

ATRAKCJE NA TRASIE

Kościół świętego Michała	www.svatymichal.cz	tel.: +420 603 282 975
Restauracja Potrefená husa	www.husa-olomouc.cz	tel.: +420 585 412 700

25 *Kaplica św. Jana Sarkandera*

26 *Rynek Dolní náměstí*

Przechadzając się po wzgórzu Michalské návrší nie wolno zapomnieć o odwiedzeniu kaplicy świętego, którego w 1995 roku kanonizował w Ołomuńcu papież Jan Paweł II. Neobarokowa budowla **kaplicy świętego Jana Sarkandera** jest wybudowana w miejscu byłego więzienia miejskiego. W podziemiach jest ukryte madejowe łoże, na którym był przesłuchiwany holešovicki proboszcz Jan Sarkander, który tu w wyniku tortur zmarł. Przed kaplicą jest fontanna **Źródło żywej wody świętego Jana Sarkandera** autorstwa rzeźbiarza Otmara Olivy.

W ulicy Univerzitní ulice będziemy przechodzić koło Hotelu Arigone, który jest interesujący nie tylko poziomem usług, ale również oryginalnym i architektonicznie wrażliwym rozwiązaniem modernizacji i rozbudowy. Ulicą Panská ulice przejdziemy na rynek Dolní náměstí, gdzie znajdziemy wspaniały renesansowy pałac Hauenschildów. Z ogródka **restauracji Hanácká hospoda**, która znajduje się w tym domu, można oglądać **fontannę Jowisza i Neptuna**. Należą do unikatowego zespołu sześciu barokowych fontann o znaczeniu europejskim.

Następne fontanny Herkulesa i Cezara możemy podziwiać na rynku Horní náměstí. **Fontanna Merkurego** swoim pięknym zabytkowym wyglądem tworzy ciekawy kontrast z nowoczesnym budynkiem Galerii Moritz. **Fontanna Trytonów**, która jest najbardziej ceniona przez specjalistów, znajduje się na rynku Náměstí Republiky.

27 *Ołomunieckie kuranty*

ATRAKCJE NA TRASIE

Kaplica świętego Jana Sarkandera	www.svatymichal.cz	tel.: +420 603 282 975
Ołomunieckie fontanny	www.tourism.olomouc.eu	tel.: +420 585 513 385
Hotel Arigone	www.arigone.cz	tel.: +420 585 232 351
Restauracja Hanácká hospoda	www.hanackahospoda.com	tel.: +420 774 033 045

28 *Park Smetanovy sady*

28 *Park Smetanovy sady*

Do najpiękniejszych tras rowerowych w Ołomuńcu należą trasy prowadzące przez parki. Ich historia sięga lat dwudziestych XIX wieku. Dziś chronione jako zabytki parki **Bezručovy, Smetanovy i Čechovy sady** rozciągają się na powierzchni 47 hektarów. Przez główny ołomuniecki park prowadzi centralna promenadowa aleja Rudolfova alej z gazonami kwiatów. Park Bezručovy sady lamują średniowieczne mury i kanał młyński Mlýnský náhon. Kilkoma schodami stąd można wyjść do centrum miasta lub odwiedzić **ogród botaniczny i rozarium** ze strefami wypoczynkowymi.

Warto zatrzymać się w parku Bezručovy sad również fort Korunní pevnůstka, który jest ostatnią kompletną pozostałością barokowej twierdzy bastionowej z czasów Marii Teresy. Sąsiaduje z ogrodem botanicznym i rozarium. W **barokowej prochowni** jest małe muzeum historii ołomunieckich fortyfikacji. W byłym wielkim magazynie artyleryjskim założono science centrum Uniwersytetu Palackiego **Twierdza Poznania**.

Centrum miasta Ołomuńca jest pełne ruchu turystycznego. Peryferyjne części miasta są spokojniejsze i oczarują nas wiejską atmosferą. Zanim Ścieżka Morawska opuści w Nemilanach Ołomuniec, prowadzi przez Slavonín. Tam zatrzymamy się na małym wzgórzu koło **kościoła świętego Jędrzeja**. Po posiłku dla duszy zaczerpniemy energii na dalszą drogę w niedalekiej **restauracji Grill Pub Pod lipami**.

29 *Twierdza koronna*

ATRAKCJE NA TRASIE

Ogród botaniczny i ogród zmysłów	www.flora-ol.cz	tel.: +420 585 225 566
Twierdza Koronna	www.pevnostolomouc.cz	tel.: +420 605 570 593
Grill Pub Pod lipami	www.podlipami.info	tel.: +420 585 415 483

Z OŁOMUŃCA DO KOJETÍNA

Z Ołomuńca pojedziemy aż do Charvát po drogach II. i III. klasy. Z Charvát do miejscowości Bolelouc pojedziemy ścieżką rowerową. W miejscowości Lobodice od rozdroża jedziemy dalej po trasie **5040** *aż do Kojetína.*

PROFIL TRASY

Długość odcinka: 32 km
Stopień trudności: średni

30 *Kościół Oczyszczenia Panny Marii w miejscowości Dub nad Moravou*

Z Ołomuńca wyprowadzi nas trasa Ścieżki Morawskiej po lokalnych drogach II. i III. klasy. Jazda hanacką równiną jest przyjemna i łatwa, dlatego pierwszy przystanek zrobimy aż w miejscowości Bolelouc obok miejsca do odpoczynku z zadaszeniem. Czeka tu na nas **ścieżka poznawcza**, którą wybudowano na były wysypisku. Obok ścieżki są umieszczone tablice informacyjne o drzewach, jest tu też plac zabaw dla dzieci.

Do krajobrazu regionu Haná należy również rolnictwo, szody byłoby więc ominąć gospodarstwo Zlatá farma w miejscowości Štětovice. Właściciele hodują krowy mleczne czeskich ras, zwiedzający zobaczą też cielęta, kozy i owce. Ponieważ mleko jest tu też na miejscu przetwarzane, ich produkty można na miejscu zakupić. Odetchnąć można w kawiarni. Jest to mały objazd, ale na pewno się opłaci. Wystarczy w miejscowości Blatec skręcić ze Ścieżki Morawskiej i po lokalnych drogach dojechać aż do Štětovic. Na ścieżkę wrócimy przez Hrdibořice a następnie do Dubu nad Moravou lub ze Štětovic po nieoznakowanych polnych drogach z powrotem na ścieżkę w miejscowości Drahlov lub Bolelouc.

Wyraźną dominantą szerokiej okolicy jest kościół Oczyszczenia Panny Marii w miejscowości Dub nad Moravou, który widać już z daleka. Monumentalny barokowy kościół z dwiema wieżami wznoszącymi się na wysokość 59 metrów pochodzi z pierwszej połowy XVIII wieku. Pielgrzymi przychodzą tu pokłonić się miłosnemu obrazowi Panny Marii Dubskiej, która podobno uzdrowiła wielu ludzi.

ATRAKCJE NA TRASIE

Gospodarstwo Zlatá farma	www.zlata-farma.cz	tel.: +420 731 188 765

31 Čertoryje

32 Bolelouc

Z Dubu nad Moravou do Tovačova pojedziemy przez Věrovany i koło stawu Hradecký rybník. Na rozdrożu na końcu stawu skręcimy do Tovačova. Miasto leżące w sercu urodzajnego regionu Haná jest warte odwiedzenia. Dominantą miasta jest renesansowy **pałac Tovačov**, który wybudowano w połowie XI wieku w bagnistym terenie na skraju miasta. Nad miastem, wnosi się jego wieża zwana Spanilá věž, której wysokość sięga 96 metrów. Z wieży jest piękny widok na całą okolicę.

Miasto otaczają jeziora Tovačovská jezera, które są malowniczym rewirem wędkarskim. Jeziora powstały w latach 50. XX wieku w miejscu przemysłowego wydobycia żwiru. Żyją tu sumy, sandacze, karpie, szczupaki, liny i inne ryby słodkowodne. System tworzą jeziora Sever, Annín, Troubecké i Skašovské jezero. Okolica jest też przyjazna dla ptaków, żyje tu ponad 70 gatunków.

System zbiorników wodnych wokół Tovačova uzupełniają tovačovskie stawy: Hradecký, Křenovský, Náklo i staw Kolečko niedaleko pałacu. Stawy założył Jan Tovačovský z Cimburka. W XVIII wieku zostały wypuszczone i były stopniowo odnawiane dopiero po II wojnie światowej. Co roku w październiku odbywa się regularny wyłów stawu Hradecký rybník, w którym biorą udział ludzie z szerokiej okolicy.

33 Gospodarstwo Zlatá farma

34 Pałac Tovačov

ATRAKCJE NA TRASIE

Pałac Tovačov	www.zamek.tovacov.cz	tel.: +420 723 334 794

35 *Jeziora Tovačovská jezera*

Jazda królów w regionie Haná

Zanim w miejscowości Lobodice skręcimy na trasę nr 5040, pojedziemy Ścieżką Morawską aż za most. Wjedziemy do **Narodowego Rezerwatu Przyrody Zástudánčí**. Zaskoczy nas piękno zachowanego lasu łęgowego i charakterystyczna flora i fauna wzdłuż nieuregulowanego koryta rzeki Moravy. Można tu obserwować nie tylko ciepłolubną florę, byliny i drzewa, ale również rzadkie gatunki owadów. Tereny te są też cennym gniazdowiskiem ptaków.

Po przystanku przyrodoznawczym wrócimy do Lobodic na trasę nr 5040, która nas doprowadzi aż do Kojetína. Koło miejscowości Uhřičice będziemy mijać skrzyżowanie dwóch rzek - **Syfon**. Wyjątkowa betonowa budowla jest interesująca dlatego, że większy kanał młyński płynie pod dnem rzeczki Valová. Do Syfonu dostaniemy się po zielonej trasie turystycznej od rozdroża. Na drugiej stronie rzeki Moravy zaprasza do kąpieli **Pískáč**, do którego dostaniemy się przez niedaleką most dla pieszych.

Dookoła stawu Na hrázi przyjedziemy do centrum hanáckiego miasta Kojetín. Zabytki w mieście pochodzą przeważnie z okresu baroku, inne przypominają istnienie gminy żydowskiej w mieście. W centrum miasta dominuje trzynawowy barokowy **kościół Wniebowzięcia Panny Marii**, barokowe jest też probostwo i kolumna morowa. Pierwotnie barokowy ratusz został później przebudowany w stylu secesyjnym. W mieście Kojetín znajdziemy jeden z najstarszych zachowanych cmentarzy żydowskich na Morawach z szeregiem gotyckich i renesansowych nagrobków. W **muzeum miejskim** na rynku Masarykovo náměstí można odwiedzić ekspozycję krajoznawczą o regionie Haná.

36 *Uhřičice - Syfon*

37 *Kojetín*

ATRAKCJE NA TRASIE

Muzeum Miejskie Kojetín	www.mekskojetin.cz	tel.: +420 774 001 375

WAŻNE IMPREZY KULTURALNE W REGIONIE

LUTY

02

Karnawał – Skansen, Příkazy
Ołomunieckie karnawałowe zabawy, Ołomuniec

KWIECIEŃ

04

Wielkanoc w Skansenie, Příkazy
Ołomuniecka Wielkanoc, Ołomuniec
Ołomuniecki festiwal serkowy, Ołomuniec
Flora Olomouc – etap wiosenny, Ołomuniec
Akademia Film Olomouc, Ołomuniec
Inauguracja sezonu pałacowego + jarmark wielkanocny, Tovačov
Palenie czarownic, Tovačov
Wielkanoc na farmie, gospodarstwo Zlatá farma, Štětovice

MAJ

05

Grand Prix Mohelnice Truck Trial, Mohelnice
Bajki na zamku Úsov (maj-czerwiec), Úsov
festyn Moravičanské hody, Moravičany
Marsz za serkiem Loštický tvarůžek, Loštice
Tradycyjne rzemiosło ciesielskie – Skansen, Příkazy
festiwal muzyczny Dvořákova Olomouc, Ołomuniec
festiwal teatralny Divadelní Flora Olomouc, Olomouc
Uroczystości majowe, Tovačov

CZERWIEC

06

Bajki na zamku Úsov (maj-czerwiec), Úsov
Loštickie obchody muzyki i serków, Loštice
Hanácka Wenecja, Litovel
Święto miasta Ołomuńca, Ołomuniec
Ołomuniecki ½ maraton, Ołomuniec
Dzień otwartej bramy, gospodarstwo Zlatá farma, Štětovice

LIPIEC

07

Bezděkovski festiwal lawendowy, Bezděkov
Ołomunieckie święto baroku, Ołomuniec
Tovačovskie lato (lipiec-sierpień), Tovačov

SIERPIEŃ

08

Mohelnicki dyliżans, Mohelnice
Litovelski otwieracz, Litovel
Koniny, Příkazy
Dożynki, Příkazy
Tovačovskie lato (lipiec-sierpień), Tovačov
Kojetínski festyn, Kojetín

WRZESIEŃ

09

Biała dama i straszydła, Úsov
Litovelski festyn, Litovel
Gliniany festyn, Příkazy
Międzynarodowy festiwal organowy, Ołomuniec
Jesienny festiwal muzyki sakralnej, Ołomuniec
Główna pielgrzymka „Na Andílka“, Dub nad Moravou
Dożynki, gospodarstwo Zlatá farma, Štětovice
Obchody świętego Wacława, Tovačov

PAŹDZIERNIK

10

Halloween na zamku, Úsov
Bobr Cup, Litovel
Flora Olomouc-etap jesienny, Ołomuniec
Wyłów ryb ze stawu, Tovačov

LISTOPAD

11

Hanácka Wielkanoc w Skansenie, Příkazy
Ołomuniec św. Marcina, Ołomuniec
Ołomunieckie Targi Bożonarodzeniowe (listopad-grudzień), Ołomuniec

GRUDZIEŃ

12

Ołomunieckie Targi Bożonarodzeniowe (listopad-grudzień), Ołomuniec
Adwent w regionie Haná, gospodarstwo Zlatá farma, Štětovice
Boże Narodzenie w pałacu, Tovačov

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

Materiał propagacyjny został opracowany w ramach projektu Marketing destynacji Morawy Środkowe realizowanego ze wsparciem ze środków budżetu państwa Republiki Czeskiej z programu Ministerstwa Infrastruktury.